

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 20/ RUJAN 2016.

U ovom broju:

Buduća Vlada ima kratki rok za donošenje novog Plana gospodarenja otpadom

Kako agroindustrija prijeti zdravlju građana i natalitetu

Ukidanje naknada za roaming u EU-u u 2017.

Bayer preuzima Monsanto - Dobro za posao, loše za nas!

Stanje Europske unije 2016. godine

Reforma autorskog prava: prijedlozi Europske komisije i reakcije

Diesalgate: Istraga o skandalu mjerenja emisija iz vozila

SADRŽAJ:

3 Uvodna riječ

4 Buduća Vlada ima kratki rok za donošenje novog Plana gospodarenja otpadom

5 Kako agroindustrija prijeti zdravlju građana i natalitetu

6 Ukidanje naknada za roaming u Europskoj uniji u 2017.

8 Bayer preuzima Monsanto - Dobro za posao, loše za nas!

10 Povratak glifosata?

11 Stanje Europske unije 2016. godine

12 Afera Dieselgate: Istraga o skandalu mjerenja emisija iz vozila

14 Reforma autorskog prava: prijedlozi Europske komisije i reakcije

16 Eko škola - Posjet osnovnoj školi Petar Berislavić

18 Strasbourg u rujnu: aktivnosti Zelenih u Europskom parlamentu

Izdavač

Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca
Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
tel.: +385 1 233 85 67
ISSN 1849-6059

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec

Uredništvo: Alan Kečkeš, Tanja Poša,
Uroš Valentino Saraja, Nataša Vistrička

Suradnici u ovom broju: Maja Crnogorac,
Matea Klarić, Mislav Mihaljević, Elena Milaković,
Dora Mrčela, Anamarija Musa

KONTAKTI UREDA

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourgu:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Ured u Zagrebu:

Adresa: Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 233 8567
Fax.: +385 (0)1 230 6112
E-mail: office-MEP@davor-skrlec.eu

Ured u Splitu:

Adresa: Ljudevita Posavskog 14, 21000 Split
Mob.: +385 (0)99 384 6272
E-mail: office-SPLIT@davor-skrlec.eu

Ured u Osijeku:

E-mail: office-OSIJEK@davor-skrlec.eu

www.davor-skrlec.eu

UVODNA RIJEČ

Drage čitateljice i čitatelji,

pred vama je 20. jubilarni broj Zelenog lista u kojem smo vas do sada izvještavali o svim važnijim aktivnostima Europskog parlamenta i nacionalnim inicijativama našeg ureda. U novom broju donosimo pregled važnijih točaka dnevnog reda plenarnog zasjedanja u rujnu od kojih svakako treba izdvojiti raspravu o stanju Unije nakon obraćanja predsjednika Europske komisije Jean-Claude Junckera. Brexit, migrantska kriza, nezaposlenost mladih i dalje ostaju gorući problemi koje se može prevladati isključivo zajedničkim pristupom svih država članica. Zajednički stav država članica mora se postići i po pitanju novog prijedloga Komisije o postavljanju znanstvenih kriterija potrebnih za identifikaciju i smanjenje izloženosti kemikalijama koje narušavaju rad hormona, tzv. endokrinih disruptora. Podsjetimo, Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) proglasila je endokrine disruptore globalnom prijetnjom javnom zdravlju, a Europski parlament je usvojenom rezolucijom 8. lipnja 2016. osudio kašnjenje

Europske komisije u donošenju spomenutog prijedloga koji je u konačnici izazvao burne reakcije struke, civilnog društva i država članica EU-a. Trenutnim nacrtom predviđaju se vrlo visoki kriteriji u dokazivanju štetnosti određenih kemikalija, za što je potrebno i nekoliko godina da bi se znanstveno dokazao njihov utjecaj na zdravlje, a sporni proizvod koji ih sadrži povukao s tržišta. Budući da javnost može imati veliki utjecaj na države članice u borbi protiv lobista agrokemijske industrije, bilo bi dobro da i naši građani budu upoznati sa stavom tehničke, odnosno, buduće Vlade RH koji će zauzeti po tom pitanju kako bismo zajedno s ostalim državama članicama poput Švedske, Danske i Francuske stali na stranu zaštite interesa naših građana i javnog zdravlja.

Vaš zastupnik u Europskom parlamentu,

Davor Škrlec

Škrlec: Buduća Vlada ima kratki rok za donošenje novog Plana gospodarenja otpadom

Zbog kašnjenja u donošenju novog Plana gospodarenja otpadom koji predviđa uvođenje načela kružne ekonomije i smanjivanje broja velikih centara gospodarenja otpadom, Hrvatskoj prijeti gubitak od **475 milijuna eura iz EU fondova** za projekte pametnog gospodarenja otpadom, na što je zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec upozoravao javnost proteklih mjeseci.

Na pitanje zastupnika Škrleca, Europska komisija potvrdila je kako će se financiranje novih postrojenja za spaljivanje ili mehaničko-biološku obradu odobravati u ograničenom broju veoma opravdanih slučajeva u kojima ne postoji rizik prekomjernog kapaciteta te samo ako se u potpunosti poštuju ciljevi hijerarhije otpada.

“U Hrvatskoj je nažalost kružna ekonomija još uvijek velika ne-

poznаницa, čak i ključnim akterima koji neprestano zastupaju zastarjele tehnologije obrade otpada koje Europska unija više ne želi financirati. Toj kategoriji upravo pripadaju i već izgrađeni centri gospodarenja otpadom u Hrvatskoj. Bez donošenja novog Plana gospodarenja otpadom i bez analize postojećeg stanja u lokalnim jedinicama, nećemo primijeniti najbolja rješenja u sortiranju i recikliranju te time postići najbolje rezultate u stopama recik-

liranja i ponovnog korištenja sirovina. Također, ne smijemo zaboraviti niti na potencijal za razvijanje lokalnog gospodarstva i stvaranje novih radnih mjesta. Velika je stoga odgovornost buduće Vlade koja mora do kraja godine donijeti reviziranu verziju postojećeg prijedloga novog Plana gospodarenja otpadom jer bi se njegovim usvajanjem omogućilo korištenje europskih sredstava za projekte koji predlažu suvremenija rješenja.” – rekao je Škrlec.

Kako agroindustrija prijeti zdravlju građana i natalitetu

Stručnjaci i predstavnici država članica EU-a sastali su se 21. rujna u Bruxellesu kako bi razmotrili novi prijedlog Komisije o postavljanju znanstvenih kriterija potrebnih za identifikaciju i smanjenje izloženosti kemikalijama koje narušavaju rad hormona, tzv. endokrinih disruptora. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) i Program Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP) proglasili su endokrine disruptore **globalnom prijetnjom javnom zdravlju**.

Podsjetimo, Europski parlament je usvojenom rezolucijom 8. lipnja 2016. osudio kašnjenje Europske komisije u donošenju spomenutog prijedloga, a novi prijedlog koji je Komisija konačno predstavila izazvao je burne reakcije struke, civilnog društva i država članica EU-a. Zastupnik u Europskom parlamentu i član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Davor Škrlec (Zeleni/ESS), smatra kako je sramotno da Europska komisija nastavlja braniti interese agrokemijske industrije umjesto zauzimanja za javno zdravlje.

“Sastanak Stalnog odbora za pesticide važan je trenutak za izmjenu prijedloga Komisije o endokrinim disruptorima u smjeru zaštite javnog zdravlja i okoliša. Trenutnim nacrtom predviđaju se vrlo visoki kriteriji u dokazivanju štetnosti određenih kemikalija, za što je potrebno i nekoliko godina da bi se znanstveno dokazao njihov utjecaj na zdravlje, a sporni proizvod koji ih sadrži povukao s tržišta. Prema izvorima međunarodne koalicije udruga i organizacija, *EDC-Free Europe*, očekuje se kako će protiv no-

vog prijedloga biti Francuska, Danska i Švedska koja je, između ostalog, pokrenula postupak i dobila spor u prosincu 2015. pred Sudom Europske unije zbog kašnjenja Komisije u reguliranju endokrinih disruptora. Budući da javnost može imati veliki utjecaj na države članice u borbi protiv lobista agrokemijske industrije, bilo bi dobro da i naši građani budu upoznati sa stavom tehničke, odnosno, buduće Vlade RH koji će zauzeti na sastanku. Ovo izgubljeno vrijeme je udarac svima koji trpe zdravstvene probleme prouzrokovane štetnim kemikalijama. Definiranje jasnih kriterija o endokrinim disruptorima je ključni korak za njihovo pravilno reguliranje te, u konačnici, ukidanje.” – poru-

čio je Škrlec.

Što su endokrini disruptori?

Endokrini disruptori prisutni su u širokom rasponu najčešće korištenih proizvoda kao što su pesticidi i biocidi, posuđe i pribor za jelo, materijali za pakiranje hrane, PVC podne podloge i kozmetika. Takve kemikalije povezuju se s teškim zdravstvenim problemima, uključujući rak, probleme s plodnošću, genitalne malformacije, rad štitnjače, rad mozga, pretilost i neurobiheviornalne poremećaje kao što je hiperaktivnost. Mogu djelovati na vrlo niskim dozama, a posebno su opasni za vrijeme trudnoće i u ranom djetinjstvu jer ometaju razvojne procese.

KOMISIJA USUGLASILA NOVI PRISTUP U KORIST SVIH EUROPLJANA

Ukidanje roaminga u lipnju 2017. godine!

Kao što je predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker najavio u svome govoru o stanju Unije, članovi kolegija raspravili su 21. rujna o revidiranom nacrtu pravila potrebnih kako bi se izbjegla zlouporaba u pogledu ukidanja naknada za roaming u lipnju 2017. Kolegij je raspravljao o novom pristupu načelu pravedne uporabe te je dogovoreno da korisnici ne bi trebali biti vremenski ili količinski ograničeni pri uporabi mobilnog uređaja u drugim državama članicama EU-a. Istovremeno, novim se pristupom operaterima osigurava čvrst zaštitni mehanizam protiv moguće zlouporabe.

Taj će se novi mehanizam temeljiti na načelu boravišta ili stabilnih veza europskih korisnika s nekom od država članica EU-a (npr. čest i dulji boravak u državi članici u kojoj se nalazi pružatelj usluga roaminga). Anders Ansip, potpredsjednik Komisije zadužen za jedinstveno digitalno tržište, izjavio je:

„Parlament i Vijeće usuglasili su se oko našeg prijedloga o ukidanju naknada za roaming za putnike unutar EU-a. Zajedno trebamo osigurati niske cijene za korisnike diljem Europe kako bi se u potpunosti iskoristile nove mobilne usluge. Inače ih europski korisnici neće prihvatiti.“ Günther H. Oettinger, po-

vjerenik za digitalno gospodarstvo i društvo, izjavio je: „Djelovanje Komisije u pogledu cijena roaminga u korist je europskih potrošača. Zahvaljujući današnjem nacrtu pravila sigurni smo da od 15. lipnja 2017. možemo ukinuti naknade za roaming za sve one koji povremeno putuju unutar EU-a, isto-

dobno jamčeći da će operateri na raspolaganju imati instrumente zaštite od zlouporabe pravila."

Kolegij povjerenika raspravljao je o nacrtu pravila kojima će se putnicima koji upotrebljavaju SIM karticu države članice u kojoj imaju boravište ili s kojom imaju stabilne veze omogućiti da se svojim mobilnim uređajem koriste u bilo kojoj drugoj državi članici EU-a kao da su kod kuće.

Primjeri „stabilnih veza“ uključuju dnevne migrante, iseljenike koji često borave u svojoj matičnoj državi ili studente programa Erasmus. Europljani će pozive, SMS poruke i spajanje s internetom sa svojih mobilnih uređaja plaćati po domaćim tarifama i imati pun pristup svojoj mobilnoj pretplati (npr. mjesečni paket podataka).

Kolegij povjerenika donijet će do 15. prosinca 2016. konačni prijedlog, nakon što od BEREC-a (Tijelo europskih regulatora za elektroničke komunikacije), država članica i svih zainteresiranih strana dobije povratne informacije.

JAKE ZAŠTITNE MJERE ZA OPERATERE

1. Zaštitne mjere protiv zlouporabe na temelju boravišta ili stalnih veza s jednom od država članica EU-a

Roaming je namijenjen putnicima. Zahvaljujući novom nacrtu operateri će moći provjeriti uзорke uporabe kako bi se izbje-

gla zlouporaba mehanizma „u roamingu kao kod kuće“. Neki su od kriterija sljedeći:

- neznanat domaći promet u usporedbi s prometom u roamingu;
- duga neaktivnost određene SIM kartice povezane uglavnom ili isključivo s uporabom u roamingu;
- pretplata i uzastopna uporaba više SIM kartica od strane istog korisnika u roamingu.

U takvim će slučajevima operateri morati upozoriti korisnike. Operateri će smjeti, samo ako su ispunjeni ti uvjeti, naplaćivati neznatne dodatne naknade (Komisija je predložila najviše 0,04 EUR/min po pozivu, 0,01 EUR po SMS poruci i 0,0085 EUR/MB). U slučaju neslaganja operater mora osigurati postupak podnošenja žalbe. Ako se spor ne riješi, korisnik može podnijeti žalbu nacionalnom regulatornom tijelu koje će slučaj riješiti.

Zlouporaba bi mogla biti povećana i s masovnom kupnjom i preprodajom SIM kartica za trajnu uporabu izvan države operatera koji ih je izdao. U takvim će slučajevima operater moći poduzeti neposredne i razmjerne mjere, pri čemu mora obavijestiti nacionalnog regulatora.

2. Zaštitne mjere u slučaju izvanrednih okolnosti na domaćim tržištima

U slučaju povećanja cijena na

određenom tržištu ili drugih negativnih učinaka na domaće korisnike tog tržišta, operateri će, uz pristanak nacionalnih regulatora, moći odstupiti od odredbe o mehanizmu „u roamingu kao kod kuće“ i privremeno naplatiti neznatne dodatne naknade (Komisija je predložila najviše 0,04 EUR/min po pozivu, 0,01 EUR po SMS poruci i 0,0085 EUR/MB). Operateri će morati dokazati da je njihov model naplate ugrožen zbog mehanizma „u roamingu kao kod kuće“.

Kontekst

Komisija već cijelo desetljeće ulaže napore kako bi smanjila naknade koje telekomunikacijski operateri naplaćuju korisnicima koji se na odmoru ili poslovnom putovanju u inozemstvu koriste mobilnim uređajima. Od 2007. cijene roaminga smanjile su se za više od 90 %. Europski parlament i Vijeće odlučili su 2015. na temelju prijedloga Komisije u potpunosti ukinuti naknade za roaming za osobe koje povremeno putuju unutar EU-a. „Uroamingu kao kod kuće“ – mehanizam prema kojemu korisnici na putovanju u bilo kojem dijelu EU-a mobilne usluge plaćaju po domaćim tarifama – postat će stvarnost za sve europske putnike do lipnja 2017.

Izvor: Europska komisija

Bayer preuzima Monsanto - Dobro za posao, loše za nas!

Bayer je službeno objavio kako je Monsanto 14. rujna 2016. pristao na spajanje s njemačkim farmaceutskim divom, a sam dogovor još mora biti potvrđen od strane Opće uprave za tržišno natjecanje Europske komisije.

Njemačka farmaceutska i kemijska grupacija Bayer je objavila ponudu tešku 66 milijarde američkih dolara u gotovini za američku tvrtku Monsanto, vlasnika aktivnog sastojka glifosata u herbicidu Roundup, te ujedno i jedine genetski modificirane biljke trenutno ovlaštene za uzgoj u EU (**kukuruz Mon 810**). Nakon iscrpnih runda pregovora, ukoliko Bayer konačno preuzme Monsanto, taj novonastali monstruozi agrokemijski div držat će u svom vlasništvu 24% svjetskog tržišta

pesticida te 29% svjetskog tržišta sjemenja, odnosno "vodeću integriranu poljoprivrednu platformu". Tomu još slijedi i nedavno spajanje Dow Chemical i DuPont u SAD-u, te ponude od strane kineske ChemChina za švicarsku tvrtku Syngenta za koju se još čekaju potvrde. Dok navedeni dogovori djeluju kao dobar posao sklopljen među tvrtkama, za potrošače ti isti dogovori predstavljaju potencijalnu katastrofu. Izuzev samog rizika tržišnog natjecanja koji predstavljaju, te shodno tome i utjecaja na cijene u po-

ljoprivrednom sektoru, tu je i značajan ekološki rizik na što grupacija Zelenih upozorava već godinama. Iako je Monsanto već duže vrijeme najdraža meta aktivista (vidljivo po nizu međunarodnih marševa protiv Monsanta organiziranih 21. svibnja diljem svijeta), Bayer, čiji je tržišni udio u EU puno veći nego Monsanto, ima isti marketinški pristup: prodaja sjemena biljaka koje su "vrlo produktivne", ali samo kada se koriste u kombinaciji s pesticidima i herbicidima koje također proizvode. Kao što je uostalom istak-

nuo i Bayerov izvršni direktor W. Baumann u izjavi za medije – “dugo poštujemo Monsanto-vo poslovanje i dijelimo istu viziju”.

Takve biljke mogu biti genetski modificirane ili dolaziti iz više-manje klasičnog uzgoja, ali ideja iza njih je jednaka: poljoprivrednici moraju kupiti novo sjeme svake godine, zajedno s odgovarajućim kemijskim proizvodom koji ide uz njih. Drugim riječima, ovakav princip dovodi do zaključka da je uporaba pesticida (a posebno herbicida) skočila, kao što je jasno dokazano za glifosat, te jednako tako dovodi do dokazanih negativnih utjecaja na ekosustave – npr. razvoj na herbicid otpornog “super-korova”, na vodu, tlo i onečišćenje zraka, na opadanje populacije pčela, kukaca, ptica, itd., te na naše zdravlje. No, nije li dobro da jedna tvrtke manje nudi svoje proizvode poljoprivrednicima? Naravno da nije, kao što jasno pokazuje povijest agro-industrijskih spajanja i akvizicija tijekom godina. Stalna koncentracija moći u rukama malog broja tvrtki tijekom prošlog stoljeća već je drastično smanjila raznolikost sjemena predloženih i korištenih od strane poljoprivrednika, što znači manju raznolikost u našim poljima (što dovodi do ekoloških problema), te manju raznolikost naše hrane (što dovodi do zdravstvenih problema). U novije vrijeme, paralelni razvoj sjemena i herbicida je znatno povećao rizik sigurnosti hrane ako jedna od “super” sorti sjemena – ili kemikalija povezanih s njim – nije prikladna za upot-

rebu. “Tržište sjemena u Europskoj uniji godinama prolazi kroz proces koncentracije, a 95% tržišta sjemena povrća u Europskoj uniji je u rukama samo pet tvrtki. Ako Bayer kupi Monsanto ostat će ih samo četiri”, kaže zastupnik Martin Häusling iz Kluba Zelenih/ESS-a. “Mi smo naručili studiju koja jasno proturječi uvriježenom mišljenju kako većina sjemena koji se prodaje u Europskoj uniji dolazi iz malih i srednjih poduzeća. Ako Bayer kupi Monsanto, koncentracijski proces će biti dodatno ubrzan te poljoprivrednici neće imati izbora nego kupiti njihovo sjeme i pesticide zajedno u jednom paketu. To povećava rizik od daljnjeg pada genetske raznolikosti u poljoprivredi i u prirodi te je u izravnoj suprotnosti s obvezama Europske unije zbog gubitka biološke raznolikosti.” Spajanje tvrtki također znači veću koncentraciju patenata u rukama samo nekoliko glavnih igrača. Svjetske glavne agro-kemijske tvrtke imaju jasnu strategiju – široko osuđenu od strane nevladinih organizacija – pokušavaju patentirati što je više moguće vlastitog sjemena, čak i kada su uzgojene pomoću klasičnih uzgojnih tehnika. U stvari, neki čak i pokušavaju paten-

tirati sjemenke koje su prethodno uzgojene (ali ne i patentirane) od svojih konkurenata, odabrane od samih poljoprivrednika ili, najgore od svega, koje su prirodno prisutne u okolišu. Na taj način, ne samo da uspješno pokušavaju staviti patent na samu prirodu, oni također zatvaraju legitimne mogućnosti za istraživanje i smanjuju mogućnost izbora poljoprivrednika i malih proizvođača sjemena – osim ako su voljni platiti “razumnu naknadu” prema vlasnicima patenata. Predaja prava na našu hranu od šačice gigantskih multinacionalnih kompanija očito nije pametan potez – a još manje kada te tvrtke kupuju jedne druge da povećaju svoj udio na tržištu. Sektor poljoprivrede Europske unije ima strašnu potrebu za novim smjerom – ali ne pod svaku cijenu. Bayer možda vidi ugovor s Monsanto kao stvaranje “nove generacije uzgoja”, ali to sigurno nije promjena koja je potrebna.

Izvorni tekst: Greens/EFA

Povratak glifosata?

Unatoč izraženoj nepodršci građana i potrebne većine vlada članica, EU Komisija proglašava privremeno "tehničko produženje" korištenja herbicida glifosata na 18 mjeseci od isteka prethodnog roka u srpnju. Ovakva odluka jasno pokazuje kako je Komisija podbacila u poštivanju odluka svojih članica i kako mora naučiti slušati svoje građane.

Tekst: **Dora Mrčela**

Europska komisija je 8. rujna ponovo razmotrila tri zahtjeva koja se protive takvoj odluci o korištenju herbicida glifosata. Građani se, kroz predane zahtjeve, snažno protive korištenju glifosata, te unatoč odluci Komisije o produljenju smjesta traže zabranu svih herbicida koji sadržavaju supstancu glifosata. Također, zabrinuti građani od Europskog Parlamenta traže reakciju na negativne posljedice koje glifosat ima po zdravlje ljudi. Građani su se jasno izjasnili kako žele glifosat maknuti iz proizvodnje i korištenja zbog njegovih štetnih učinaka po ljudsko i životinjsko zdravlje.

Negativni učinci glifosata

Glifosat je u EU odobren za upotrebu 2002. godine. Europske regulatorne agencije nisu provela vlastita testiranja, već su se pouzdala u testiranja koja su im omogućili sami proizvođači. Nove studije izražavaju zabrinutost zbog mogućeg kancerogenog utjecaja glifosata na zdravlje ljudi te štetnog utjecaja po okoliš i živi svijet. 2013. godine su provedeni testovi od strane organizacije Friends of the Earth Europe koji su naručili od neovisnog laboratorija testiranje uzorke urina

volontera iz 18 europskih zemalja. Rezultati si bili poražavajući: tragovi glifosata su pronađeni u 44% ispitanika, dok se u Hrvatskoj trag glifosata u urinu mogao pronaći u 4 od 10 testiranih volontera. Javlja se pitanje: kako je glifosat dospio u naša tijela i što nam može napraviti?

WHO procjenjuje glifosat kao vjerovatno kancerogen. Valerije Vrček, član vijeća za GMO ilustrativno kaže: "Rezultati pokazuju da su uvjeravanja industrije da glifosat ne može doći do našeg tanjura zapravo bile lažne".

Problem GM hrane

Genetski modificirani usjevi su "dizajnirani" na način da herbi-

cidi koji sadržavaju glifosat ne uništavaju samu biljku dok uništavaju nepoželjni korov. Usjevi i biljke koje nisu genetski modificirane u dodiru s ovakvih herbicidom odmah uginu. Usprkos nedostatku kompletne kontrole uslijed otvorenih granica, do sada je većina Europe uspješno odolijevala sadnji GM usjeva, no pritisci enormno moćnih proizvođača sve su veći i veći. Grupacija Zelenih/ESS-a se kroz čitav proces re-autorizacije zalaže za zabranu navedenog herbicida, a zahvaljujući i podršci većine političkih grupacija ovaj zahtjev zasada ostaje otvorenim. Pitanje je hoće li Komisija nastaviti ignorirati ovaj poziv u pomoć i braniti interese industrije ili će stati u obranu zdravlja ljudi i životinja.

Stanje Europske unije 2016. godine

Europska se unija u posljednjih nekoliko mjeseci našla pred brojnim izazovima koji su zahtijevali konsenzus država članica. Međutim, Unija se pokazala nedovoljno spremnom odgovoriti na izazove te su oni doveli u pitanje zajedništvo i jedinstvo europskog projekta ujedinjena.

Tekst: **Elena Milaković**

Neki od problema koji su u zadnjih proteklih mjeseci zaokupljali europsku javnost, odnosili su se na izlazak Ujedinjenog Kraljevstva iz Europske unije, zatim, pitanje ratificiranja Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama te na kraju, izbjegličku i migrantsku krizu, koja je dodatno poljuljala odnose među europskim saveznicima.

Obraćajući se Europskom parlamentu u svojem godišnjem govoru o stanju Europske unije 14. rujna, Predsjednik Europske komisije, Jean-Claude Juncker, naglasio je važnost Europe koja „štiti, osnažuje i brani“. Posebno se osvrnuo na „najveće izazove“ s kojima se Europska unija danas susreće - „populizam, nezaposlenost i socijalnu nepravdu“, ali i ranije spomenute teme kao što su BREXIT, izbjeglička i migrantska kriza te rat protiv globalnog terorizma. Juncker je u svom govoru posebno izrazio zabrinutost manjkom zajedništva i jedinstva država članica, posebice iz razloga što se razjedinjena Europska unija nije u stanju nositi s globalnim izazovima i prijetnjama. Iz toga je razloga pozvao sve države članice da na stranu stave sva rivalstva i neslaganja te odmah krenu putem stvaranja

bolje budućnosti za građane Europske unije. Samo neki od budućih planova Europske komisije koje je Juncker najavio odnose se na daljnje ugovore o slobodnoj trgovini s trećim zemljama (kao što je primjerice CETA), brzi pristup internetu te borba protiv nezaposlenosti, posebice mladih. Uz to, izrazio je potrebu bržeg ratificiranja Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama – kojega su do sada ratificirale samo Austrija, Francuska i Mađarska - te preuzimanja odgovornosti i pružanja primjera ostalim zemljama svijeta. Također, naglasio je i važnost humanitarne dimenzije te solidarnosti po pitanju izbjegličke i migrantske krize, ali i važnost zaštite europskih građana od globalnog te-

rorizma, pritom navodeći značaj jačanja razmjene informacija među državama članicama te jačanje Europolu, a najavio je i prijedlog Europskog fonda za obranu. Komentirajući Junckerov govor o stanju Europske unije, potpredsjednici Zelenih/EFA-e, Rebecca Harms i Philippe Lamberts, izrazili su potrebu vraćanja potpore i stvaranja novog povjerenja europskih građana u Europsku uniju. Neki od glavnih ciljeva Zelenih/EFA-e u sljedećem razdoblju, odnose se prvenstveno na ratificiranje Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama te stvaranje Klimatske unije, ali i na smanjenje nezaposlenosti te jačanje solidarnosti kako unutar, tako i izvan granica Europske unije.

AFERA DIESELGATE: Istraga o skandalu mjerenja emisija iz vozila

U Europskom Parlamentu i Vijeću razmatraju izmjene pravila o emisijama i reformu postupka odobrenja vozila prema kojima će testiranja biti nezavisna od utjecaja proizvođača. Na kraju, Parlament je postavio i posebni odbor koji ispituje kršenja europskih standarda u industriji nakon skandala s Volkswagen automobilima.

Tekst: **Maja Crnogorac**

Na globalnoj razini, sve više raste svijest o zagađenju zraka koje uzrokuje više od 430 tisuća smrtnih slučajeva godišnje u Europi. Vozila na dizel gorivo, glavni su izvor dušikovih oksida (NOx) u zraku, uključujući i otrovan dušikov dioksid. Dizel automobili su odgovorni za 80 posto emisija u cestovnom prijevozu, što čini cca polovicu novih prodanih vozila. Nezanimariv je i utjecaj emisije NO2

na ljudsko zdravlje - procjenjuje se oko 75 tisuća preranih smrti godišnje samo u 2015. godini. Europska unija postavlja granice na emisije zagađivača iz automobila te nalaže obavezna testiranja, međutim, studije pokazuju kako su emisije na cestama nekoliko puta veće nego kad se mjere u laboratorijima. Zastupnici se stoga zalažu za postupak koji bi približio uvjete testiranja onima na cestama. EMIS (Parlamentarni odbor za mjerenje emisija u automo-

bilskom sektoru) sada ima jasniji uvid u skandal iz 2015. kada je otkriveno da su proizvođači automobila varali na ispitivanjima štetnosti vozila za okoliš, te od ožujka ove godine, EMIS istražuje moguće loše upravljanje Europske komisije ili država članica u odnosu na provedbu europskih propisa o ispušnim plinovima. Taj je skandal, prema Europskom parlamentu, ukazao na činjenicu kako su rezultati mjerenja emisija milijuna automobila nekoliko razli-

čitih proizvođača namjerno lažirani. Europski parlament nakon otkrića osniva istražni odbor kako bi se jasno razotkrili problemi testiranja emisija.

Prvi dio istrage Komisije usmjeren je na prikupljanje dokaza o emisijama NOx iz dizelskih vozila održavajući i rasprave s predstavnicima Zajedničkog istraživačkog centra (JRC), s akademskim stručnjacima, organizacijama civilnog društva, Europskom agencijom za okoliš i proizvođačima automobila.

Do razlika kod rezultata na cestama u usporedbi s rezultatima u laboratorijima dolazi osim, zbog zastarjelog postupka testiranja koji je uveden još 1970. i kojeg treba obnoviti, i zbog fleksibilnosti testova (proizvođači smanje masu vozila, koriste gume s malim otporom i sl.) te konačno zbog raznih faktora na cestama, kao što su stilovi vožnje, temperatura zraka i sl.

Na temelju rasprave i dokaza proizvođača tehnologije za kontrolu emisije, jasno je da je tehnologija za zadovoljavanje zakonske norme na cestama bila dostupna i u vrijeme donošenja graničnih vrijednosti emisija utvrđene u propisu EUR 5/6 u 2007.

Ta tehnologija može funkcionirati učinkovito, bez oštećenja na motoru, u normalnim radnim uvjetima, na temperaturama iznad smrzavanja i u uvjetima u normalnom rasponu temperatura diljem Europe, te se upravo zbog toga čini da ne postoji tehničko objašnjenje zašto će dizel vozila morati i-

sključiti svoje sustave za kontrolu emisija ispod 20°C, 17°C ili 10°C, ili nakon 22 minuta, što je otkriveno nedavnim testovima provedenim u nacionalnim istraživanjima.

Daljnje testiranje provedeno od strane JRC, otkriva kako su se razna odstupanja za veći broj dizel vozila ponavljala, no rezultati nisu objavljeni do 2010. godine. I nakon što su rezultati konačno javno, ali anonimno objavljeni u 2011. godini, odgovorne službe Komisije nisu ništa poduzele, unatoč rastućim molbama iz Opće uprave Europske komisije za zaštitu okoliša..

Rasprave s proizvođačima automobila bili su još više zabrinjavajuće. Postalo je jasno da su namjerno pogrešno protumačili zakon. U međuvremenu,

u Parlamentu i Vijeću razmatraju izmjene pravila o emisijama i reformu postupka odobrenja vozila prema kojima će testiranja biti nezavisna od utjecaja proizvođača. Na kraju, Parlament je postavio i posebni odbor koji ispituje kršenja europskih standarda u industriji nakon skandala s Volkswagen automobilima.

Bit će važno utvrditi razloge koji su doveli do neuspjeha država članica kako bi učinkovito primjenjivali i provodili Uredbu EU. Godinu dana od nastanka Dieselgate skandala, i dalje nema konkretnih akcija niti od država članica a niti od Komisije, kako bi se osiguralo ponašanje proizvođača u skladu sa zakonom, radi zaštite zdravlja građana i vraćanja povjerenja potrošača u automobilskoj industriji.

REFORMA AUTORSKOG PRAVA: prijedlozi Europske komisije i reakcije

Prijedlog Komisije o poboljšanju propisa o autorskom pravu uključuje mjere pojačane digitalizacije u školskoj nastavi, olakšanog služenja tehnologijama za istraživače diljem EU te digitaliziranje djela u institucijama kulturne baštine.

Tekst: **Anamarija Musa**

U srijedu, 14. rujna, predsjednik Europske komisije Jean - Claude Juncker u svom govoru o stanju Unije za tekuću godinu, osvrnuo se i na prijedloge Komisije o modernizaciji regulative o autorskom pravu te pravednoj distribuciji dobiti za autore, novinare i izvođače za služenje njihovim sadržajem na digitalnom polju. Povodom govora izjavio je: „Želim da novinari, izdavači i autori budu pošteno plaćeni za svoj rad, bilo da rade u studiju ili u dnevnom boravku, bilo da je njihov rad dostupan na internetu ili izvan njega, bilo da se objavljuje s pomoću kopirnog aparata ili komercijalnom hiperpoveznicom na webu.“ Istog dana, Komisija je, u okviru već postojeće Strategije jedinstvenog digitalnog tržišta donijela prijedloge koji se tiču boljeg izbora internetskog i prekograničnog sadržaja, poboljšanja propisa o autorskom pravu te pravednijeg i održivog tržišta za sve stvaratelje u kreativnoj industriji i tisku. Inače, strategija u pitanju obuhvaća niz ciljanih mjera koje planira provesti do kraja ove godine a one uglavnom pokrivaju poboljšanje položaja potrošača i poduzeća digitalnih dobara u cijeloj Europi te dosezanje punog potencijala rasta

digitalnog gospodarstva. Što se tiče konkretnih ciljeva iznesenog prijedloga o boljem izboru internetskog i prekograničnog sadržaja, nastoji se radiotelevizijskim kućama olakšati dobivanje potrebnih licencijskih licencija kako bi svoje sadržaje, kao vijesti, kulturni, politički i zabavni program mogli prikazivati i u drugim državama članicama. Korisnici sve popularnije usluge emitiranja na zahtjev (*Video on Demand*) mogli bi se tako susresti i sa bogatijom ponudom kako navodi Komisija, koja je predložila državama članicama osnivanje pregovaračkih tijela koja bi pomagala pregovore nositelja prava audiovizualnih

djela i platformi koje pružaju takve usluge. Također se želi ustanovama poput muzeja i arhiva olakšati da omoguće prekogranični pristup nedostupnim djelima njihovom digitalizacijom. Prijedlog Komisije o poboljšanju propisa o autorskom pravu uključuje mjere pojačane digitalizacije u školskoj nastavi, olakšanog služenja tehnologijama za istraživače diljem EU-a te digitaliziranje djela u institucijama kulturne baštine. Da bi pristup kulturnim i edukativnim izvorima bio potpun, Komisija se zakonodavnim prijedlogom za provedbu Ugovora iz Marakeša zalaže za olakšanje pristupa slijepim, slabovi-

dnim i drugim osobama koje se iz nekog drugog razloga ne mogu služiti svakodnevnim tiskom. Međutim, prijedlog koji je izazvao negodovanje popriličnog broja zastupnika u Parlamentu je upravo onaj o pravednim naknadama za internetske novinske portale prilikom dijeljenja njihovog sadržaja od strane krajnjih korisnika, tj. zaštita njihova autorskog prava. Posljedično, to bi značilo da svaki put kada se neki novinski članak želi podijeliti na društvenoj mreži poput Facebooka ili Twittera, samo prikazivanje isječaka tog članka iziskivalo bi plaćanje naknade toj istoj novinskoj kući. Također, Komisija želi internetskim gigantima poput YouTubea, DailyMotiona, nametnuti obvezu da sami primjene učinkovita sredstva filtriranja sadržaja na svojim stranicama na koja drugi autori ili izvođači nemaju pravo, te da iste po potrebi uklanjaju. To znači da bi YouTube morao

imati vlastiti mehanizam prepoznavanja sadržaja koji predstavlja povredu autorskog prava i uklanjanje istog, umjesto dosadašnjih pojedinačnih zahtjeva nositelja prava na taj sadržaj koji se platformi upućuju s ciljem brisanja i uklanjanja. **Julia Reda, zastupnica Zelenih u Europskom parlamentu** naglašava kako je isti prijedlog u parlamentu već dva puta odbijen, doživio fijasko u Njemačkoj i Španjolskoj te predstavlja korak unazad za slobodu medija i protoka sadržaja na Internetu. Objasnjava dalje apsurd industrije tiska koja će zahtijevati naknade za prikazivanje sadržaja na društvenim mrežama, koje im zapravo time čine uslugu promoviranja i doseganja većeg broja čitatelja. Internetski novinski portali imali bi, najkraće rečeno, ekskluzivna prava na prijepise i pohranu članaka na dvadeset godina. Iznimke od tog prava ne postoje ni za tzv. *snippets*, odnosno isječke

članaka, niti za obične korisnike. Ovakav prijedlog bi mogao dovesti do tog da društvene mreže i druge internetske platforme odbiju uopće prikazivanje takvih isječaka a korisnici bi time izgubili interes otvarati i čitati portale zbog naplate. Ovaj prijedlog još čeka svoju sudbinu u Parlamentu i Vijeću EU-a, a zastupnica Reda upozorava kako je isti već bio odbijen u Parlamentu te na pisanje otvorenog pisma Komisiji zajedno uz 82 zastupnika. U prilog tom prijedlogu ne ide niti izjava europskog udruženja startup kompanija *Allied4Startup* koje ga je proglasilo negativnim utjecajem na startupove, potom peticija *Save The Link s* preko 100 000 potpisa podrške ali i prozivke od raznih urednika novinskih portala u Njemačkoj da se radi o načinima iznude novca od Googlea ili Facebooka bez ikakve koristi kako za krajnje čitatelje, tako i za izdavače.

Eko škola - Posjet osnovnoj školi Petar Berislavić

OŠ Petar Berislavić u Okrugu Gornjem na otoku Čiovu je u otvorena 2015. godine i već dostiže uspjehe ostali škola. Sudjelovanjem u programu Eko škole pruža odličan primjer ostalima kako se u malom mjestu mogu ostvariti velike stvari.

Tekst: **Dora Mrčela**

Što je Eko škola?

Zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš (FEE) utemeljena 1981. pri Vijeću Europe je intelektualni vlasnik projekta Eko škole. Do sada je u Zakladu uključeno 27 europskih država, a Hrvatska postaje punopravni član 5. lipnja 1999. godine. Učenici, zajedno sa svim zaposlenicima škole, obitelji te lokalnom zajednicom surađuju na projektima koje sami (uz pomoć učitelja) provode te aktivno stvaraju održivost. Svojim primjerom potiču formiranje svijesti sugrađana o važnosti očuvanja životnog prostora. Škole koje uspješno implementiraju model održivosti nagrađene su Zelenom zastavom

sa znakom eko škole i poveljom Zaklade za odgoj i obrazovanje za okoliš. Eko škole imaju određeni model djelovanja, no pozivane su da same kreiraju program s obzirom na specifičnosti pojedine zemlje ili mjesta u kojoj se škola nalazi. To omogućava djeci kreativnost u izradi projekata, a kreativnost potiče odgovornost, napredak i slobodu. Oni mogu utjecati na odluke u školi te u svoje domove donijeti vlastite nove zamisli o zaštiti okoliša.

13. svibnja 2016 OŠ Petar Berislavić dobiva status Eko škole primitkom certifikata FEE-e i Zelene zastave. Kroz 5 glavnih tema : otpad, voda, prijevoz i

zdrav život, učenici su zajedno sa svojim učiteljima i roditeljima provodili projekte koje su kasnije prezentirali svojoj lokalnoj zajednici.

Stekli su praktična znanja o odlaganju otpada, zdravoj prehrani, zaštiti energije i voda. Roditelji su kroz cijeli postupak pratili svoju djecu te svojim vremenom i donacijama potpomagali razvoju projekata. Javnost je bila uključena u rezultate putem web stranice i medija. Djeca su kroz radionice zdrave hrane učila o zdravim namirnicama te kako ih pripremati. U likovnim su radionicama koristila otpad za stvaranje umjetničkih djela i pokazala kako ništa nije

smeće. Čistili su školski okoliš i obližnje plaže, ukrašavali školski vrh novim sadnicama u čemu su im pomogli i roditelji. Kod odlaganja otpada se naišlo na prepreku jer se separirani otpad odvozi u istim kamionima za odvoz što djeluje demotivirajuće na potencijalno održivo ponašanje. Za čitavi proces su bile zadužene Eko patrole koje su se

sastojale od učenika i učitelja, čime je omogućeno samoj djeci da sudjeluju u procesu donošenja odgovornih odluka i kreiranja projekata. U narednoj školskoj godini, škola planira napraviti biciklistički poligon na školskom igralištu gdje će djeca moći vježbati i polagati za vožnju bicikle. Također se planira osnivanje školske zadruge u ko-

joj će se usmjeravati na razvoj poduzetništva i humanitarnog rada u lokalnoj zajednici. Rezultat prve dvije godine provođenja projekata je zamjetno poboljšanje u okolišu, ponašanju djece, roditelja i samih učitelja. Projekt eko škole uspijeva odgojiti ekološki savjesne i odgovorne učenike, kasnije ljude koji donose odluke.

STRASBOURG U RUJNU: Aktivnosti Zelenih u Europskom parlamentu

"SOCIJALNI DAMPING" U EU

Europski parlament je u srijedu usvojio izvješće o socijalnom dampingu u EU. Pojam "socijalnog dampinga" odnosi se na niz nasilnih praksi i zaoblaznje postojećeg radno-socijalnog zakonodavstva, a kao rezultat imaju iskorištavanje radnika i kršenja njihovih prava. Sve u svemu, izvješće je prilično slično razmišljanjima zelenih, osim u području prometa, gdje se u izvješću ne poziva na praćenje akvizicije od strane zrakoplovnih tvrtki izvan EU-a ili kolektivnih ugovora o odmorima i socijalnoj zaštiti. Komisija i države članice trebaju pojačati napore kako bi osigurale pravilnu provedbu europskog i nacionalnog zakonodavstva i poboljšanje učinkovitosti upravljanja, uključujući i bolju razmjenu informacija i poboljšanje suradnje između nacionalnog rada i tijela socijalne kontrole u prekograničnim situacijama.

AZIL - DODATNE MJERE ZA ITALIJU I GRČKU

Zastupnici su velikom većinom usvojili izvješće o dodatnim mjerama za Italiju i Grčku koje je pripremila zastupnica Zelenih/ESS u Europskom parlamentu **Ska Keller**. Rado pozdravljamo usvajanje izmjena i dopuna ponavljajući obvezu država članica da osiguraju pravo na spajanje obitelji, a pogotovo za osjetljive slučajeve, koje će im omogućiti da se ujedine sa svojim obiteljima u najkraćem mogućem roku. Prošle godine, Vijeće je pristalo preseliti 160.000 izbjeglica iz Grčke i Italije u druge države članice. Komisija sada predlaže da 54.000 tih preseljenja bude žrtvovano u korist preseljenje u okviru sporazuma između EU i Turske. Bitno je da je EU povećala sigurne i legalne kanale za izbjeglice koje dolaze u Eu-

ropu. U isto vrijeme, Grčka i Italija su još uvijek pod znatnim pritiskom, no to se ne smije odraziti na postojeće obveze preseljenja. Države članice moraju ispuniti svoje obveze i učiniti dostupnim najmanje jednu trećinu od ukupnih 160.000 mjesta za preseljenje do kraja godine. Također, program preseljenja mora uključiti državljane Afganistana koji ne ispunjavaju uvjete prema trenutnim prijedlozima.

ODLUKA O DRŽAVNOJ POTPORI TVRTKI APPLE

Nakon nedavne najave o slučaju u vezi s državnom potporom Appleu, zastupnici su u srijedu raspravljali, u nazočnosti povjerenice Margrethe Vestager, o utjecaju odluke Applea i koracima koje sada treba poduzeti. Zeleni čvrsto pozdravljaju odluku povjerenice Vestager i Komisije u vezi s Appleom. Nacionalne porezne vlasti sada moraju

istražiti Apple zbog izbjegavanja plaćanja poreza u zemljama članicama. Očekuje se rješavanje pitanja oko žalbe Irske i Applea, nove smjernice o državnim potporama i potreba za daljnjim reformama korporativnih poreza u EU. Ranije ove godine, objavili smo izvješće o strategijama izbjegavanja plaćanja poreza za IKEA-u i veselimo se vidjeti kako će Komisija pratiti izvješće i obaviti daljnje istrage.

REFORMA AUTORSKIH PRAVA

Povjerenik za digitalnu ekonomiju i društvo, Günther Oettinger, u srijedu je predstavio svoje prijedloge za reformu autorskih prava. Za zelene, ti planovi su napad na slobodu interneta. Retrogradni planovi su prava katastrofa za internet. Gospodin Oettinger je dopustio da reforma autorskih prava predstavlja korporativne interese, a na potrebe umjetnika i korisnika ostaje slijepa. Parlament je više puta odbacio tu ideju u svojim rezolucijama o provedbi direktive o autorskim pravima (izvješće Julia Reda) i rezolucija-

ma o jedinstvenom digitalnom tržištu, a to mora ponovo učiniti. Mnogi zastupnici Europskog parlamenta iz različitih političkih grupacija već su izrazili svoju zabrinutost, koja najavljuje užarene rasprave u Parlamentu u narednim mjesecima.

VANJSKI INVESTICIJSKI PLAN

Europska komisija je u srijedu predstavila prijedlog za vanjski investicijski plan EU-a. Za zelene, održivo poslovanje i otvaranje novih radnih mjesta su neophodni za smanjenje siromaštva – tome bi trebalo težiti svako financiranje razvoja. U slučaju novog Europskog fonda za održivi razvoj (EFSD), poseban naglasak treba biti na načelima razvoja učinkovitosti, posebno transparentnosti i odgovornosti. Također je važno da se osigura odgovarajuće praćenje i procjena EFSD kako bi se postigli održivi ciljevi razvoja.

DIESELGATE - PRIVREMENO IZVJEŠĆE NASTAVKA PLE-NARNE RASPRAVE

EMIS odbor je saslušao 12. rujna povjerenicu za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo i mala i srednja poduzeća,

Bieńkowsku i povjerenika za okoliš, pomorstvo i ribarstvo Vellu kao dio nastavka njihova kontinuiranog truda da se utvrde odgovornosti Europske komisije u vezi Dieselgate skandala. Izvješće Istražnog odbora upućenog EMIS-u doneseno je od strane velike većine članova Europskog parlamenta. Zastupnici grupacije Zeleni/ESS traže veću pomoć od Europske komisije u omogućavanju pristupa dokumentima relevantnim za istrage, te će pritisnuti povjerenicu Bieńkowsku kako bi Komisija osigurala da države članice ispune svoje odgovornosti. Što se tiče Zelenih, čini se da su službe Europske komisije odgovorne što je automobilska industrija okrenula glavu od većeg broja dokaza koji su trebali dovesti do sumnjičavosti te do daljnjih istraga. Jasno je da, ako želimo ponovno uspostaviti povjerenje potrošača nakon skandala, propisi za odobrenje dizelskih motora će morati biti nepropusni, uključujući nadzor i provedbu ovlasti veće EU. Saslušanje se nastavilo u četvrtak s predstavnicima Bosch-a, tvrtke koja je navodno odgovorna za uvođenje softvera "poremećajnog uređaja".

RAVNOTEŽA POSLOVNOG I PRIVATNOG ŽIVOTA

Zastupnici Europskog parlamenta su usvojili 13. rujna izvješće o Stvaranju povoljnih uvjeta na tržištu rada za ostvarivanje ravnoteže između privatnog i poslovnog života. Cilj izvješća je ostaviti značajniji utjecaj na nadolazeći Komisijin zakonodavni paket o ravnoteži privatnog i poslovnog života, a suizvestiteljica izvješća je Tatjana Ždaonka iz grupacije Zeleni/ESS. U izvješću se poziva na prilagodbu odgovarajućih politika današnjem raznolikom društvu te se traže zakonski prijedlozi o majčinstvu, očinstvu i skrbničkom dopustu. Grupacija Zeleni/ESS smatra kako postizanje ravnoteže između naših poslovnih i privatnih života nije samo od neizmjerne važnosti za našu dobrobit, već također donosi korist za gospodarstvo i društvo u cjelini. EU i njezine države članice trebaju prilagoditi svoje odgovarajuće politike današnjoj stvarnosti promovirajući spolnu ravnopravnost na radnim mjestima i ostalim sferama svakodnevnog života uzimajući svakako u obzir potrebe sve raznolikijeg društva. To svakako zahtijeva bolju podjelu plaćenih poslova, kao i veću odgovornost oko brige za muškarce i žene, ali i za društvo u cijelosti.

VLADAVINA ZAKONA U POLJSKOJ

Zastupnici Europskog parlamenta su 14. rujna usvojili rezoluciju o trenutnoj situaciji vezanoj za vladavinu zakona u Poljskoj. Europski parlament zahti-

jeva usklađenost s ustavnim normama, neovisnost poljskog Ustavnog suda, slobodu medija i jačanje prava žena, koji i dalje predstavljaju veliku zabrinutost. Grupacija Zeleni/ESS su potpisali zajedničku rezoluciju sa glavnim političkim grupacijama. Ukupni rezultat je pozitivan, jer ovo je prvi put da postoji takva velika većina u korist zaštite vladavine prava u određenoj državi članici. Rekavši ovo, izgubili smo nekoliko izmjena koje smo supotpisali s GUE, uglavnom vezane za seksualna i reproduktivna prava, uključujući pobačaj, pravo na azil, prava manjina, LGBTI, okoliš.

Poljska se snažno borila za demokraciju u posljednjim desetljećima dvadesetog stoljeća, završavajući totalitarni sustav i zahtjevajući prava građana. Naša poruka poljskoj vladi je slijedeća: tvrdite da ste nasljednici solidarnosti, ne možete ograničiti slobodu polovici Poljake. Poljska ima rok do 27. listopada

za realizaciju preporuka prethodno utvrđenih od strane Komisije.

SITUACIJA U TURSKOJ

Pokušaj puča protiv demokratki izabrane vlade Turske bila je od velike važnosti, a mi smo ga kritizirali javno. Međutim, jednako smo zabrinuti zbog sve većeg broja policijskih akcija protiv raznih dijelova turskog društva, uključujući i nezavisne novinare, suce i akademike. EU treba ubrzati okončanje njihovog progona. Naš odgovor na podrivanje zakona, represiju turske opozicije i smanjenje medijske slobode moraju biti predmet daljnjih dijaloga i potpora civilnom društvu.

STANJE UNIJE

Predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker je 14. rujna održao svoje drugo godišnje obraćanje Europskom parlamentu. Obraćanju je uslijedila plenarna rasprava. Supredsjednica grupacije Zelenih/ESS Rebecca Harms je odgovorila u ime Grupacije. Istaknula je kako je za grupaciju Zeleni/ESS Europska unija, sa svim svojim dostignućima i svojim nedostacima, još uvijek najbolji odgovor na nacionalizam. Europski projekt je upravo o suverenosti i sposobnosti demokracija da donose odluke koje oblikuju našu budućnost. No, u globaliziranom svijetu, mora se priznati da jedini način da se zadrži suverenitet je taj da se dijeli.

Tekst pripremili:
Matea Klarić
Mislav Mihaljević